

Адресъ:

п. „Земледѣлска Мисълъ“
ул. Графъ Игнатиевъ
№ 995, гр. Шуменъ.

Абонаментъ:

за год. 40 л., за 6 мес. 25 л.

Брой 1 левъ.

Издава:
редакц. комитетъРедакторъ:
Др. П. Инджевъ

ЗЕМЛЕДЕЛСКА МИСЪЛЪ

Народенъ вестникъ за култура, кооператизъмъ и общественъ животъ.

Мислете за народа.

Много сж причинитѣ да дойде страната ни до сегашното безизходно стопанско и финансово положение. Най голѣма причина за това, обаче, е голѣмия и непоносимъ държавенъ бюджетъ. Сговора завари бюджета подъ 4 милиярда, а го направи надъ 8 милиярда. Отъ увеличението за седемъ години сж измукани отъ Народното стопанство 28 милиярда грѣшни български пари. Тѣзи милиярди погълнаха: *Всичкитѣ икономии на населението, цѣлия доходъ отъ стопанствата имъ. Милиярдни нови задължения предъ държавни банки, частни банки, банкери и лихвари. За да дойдемъ днесъ до страшната парична криза и задължнѣлошо надъ 20 милиярда народно стопанство.*

Много сж начинитѣ за премахване на българската криза; ние нѣма да се спираме на тѣхъ; Една властъ която не се опира на народното доверие и не е представителъ на трудящия се народъ, неможе нищо направи за премахване кризата и спасяване държавата отъ катастрофа. При една истинска демократична народна властъ, ще се

създаде работа за всички: който е адвокатъ не може да бжде и народенъ представителъ, и юристъ консултъ на нѣкое д-во, съветникъ на нѣкоя кооперация, фондация, и лекторъ на нѣкое учебно заведение и професоръ и пр. всѣки ще има право на една длъжностъ по собственъ изборъ и тогава ще има доволство и добросъвестностъ въ службата.

Негудуването срещу картелитѣ въ страната расте. Безсъвестния обиръ отъ картелиралитѣ се спекуланти, върху беззащитнитѣ консуматори, поражда възмущението на всички народни слоеве и създава условия за нежелателна саморазправа. Това негудуване, обаче не стига до силнитѣ на дена. Даже професоръ Мишайковъ, голѣмъ кооператоръ, ги защитава и казва че законитѣ „налагали“ санкции.

Ние отправяме къмъ отговорнитѣ фактори едно предупреждение, което ни се налага отъ родолюбие: помислете за селския народъ, защото ако търпението му се изчерпи нема да бжде добре за никого въ нашата държава.

Др. П. Инджевъ

Задълженията на селянина

Споредъ една стопанска анкета, на землед. парлам. група задълженията на селянитѣ земледѣлци, къмъ държавни банки, кооперации, частни лица, частни банки и лихвари възлизатъ на около 10 милиярда лв. Българския стопанинъ плаща само за лихва годишно върху тази сума 2 милиярда лв. Разхвърлена лихвата върху засѣтата площъ земя (около 32000,000 дек.) на декаръ се пада около 62 лв. Ако приемемъ че се погасява отъ задълженията споредъ лихвата, то годишно за лихва и погашение земледѣлца плаща на декаръ 124 лв. Като се пресмѣтнатъ разходите по прибирането, данѣцитѣ, които не сж по малко отъ 120 лв. на декаръ, то излиза че земледѣлца е задълженъ съ най малко 240 лв. на декаръ. А по сегашнитѣ пазарни цени селянина едва получава доходъ 200-300 лв. или колкото да покрие разходите си. Затова не може да посрещне нито задълженията си, нито данѣцитѣ, които се увеличаватъ, до като доведатъ до пълно разорение.

Цвѣтанъ Ивановъ

— комисонеръ-експедиторъ —
кантора срещу пощата

ХРОНИКА

Окржжния съветъ се свика на заседание. На 1. II. положила клетва и избраха П. присѣствие на съвета. Избрани сж за предс. Н. Стойчевъ адвокатъ отъ Шуменъ — народнякъ, чл. Нед. Скойчевъ Чолака отъ Паламарца Попов. Бюро на Окр. съветъ: пред. Сим. Симеоновъ, секр. Г. Поповъ. Опозицията единодушно е напуснала заседанието, катъ протестъ за незаконното заседание, понеже на другия денъ е трѣбвало да заседаватъ. Като по тоя начинъ оппозицията е била сварена неподготвена. Избрани сж специалнитѣ комисии. Въ комисията по водоснаб. на Дели-орманъ и анкетиране делата и, е избранъ Т. Бошнаковъ земледѣл. отъ с. Калайджи, Шуменско.

Подаль е оставка военния министъръ генералъ Бакържиевъ и на мѣстото му е назначенъ генералъ Кисовъ отъ Плевенския гарнизонъ.

Допълнителното Земледѣлско училище въ Н. Пазаръ, съществува отъ 3 години насамъ и подъ ръководството на бившия директоръ г. Владиковъ бе уредено. Училището има двугодишенъ курсъ съ 4 паралелки отъ 60 ученици. За сега то се издържа отъ държавата и общинитѣ, но за въ бждаще ще се издържа отъ стопанство съ 750 дкр. Целта на училището е да даде на завършилитѣ прогимназия земледѣлско стопанска просвѣта и за момичето е застъпено главно домакинство, готварство, шевъ и хигиена. Учителитѣ сж директоръ, специалистъ и 4 лектора. Новия директоръ г. Писаревъ е вземалъ инициативата да се основе при училището околийски кокошарникъ; — Нашата страна предимно съ земледѣлски поминѣтъ, е нужно да се обърне голѣмо внимание на специалното професионално образование.

Въ Шуменъ гостува театъра на съюзенитѣ артисти начело съ М. Македонски и представятъ пиесата „Азъ убихъ“ Противъ нея нѣкои сж се обявили понеже изказва ужаситѣ отъ войнитѣ и е за мира.

Наша министри за пжтни въ странство получаватъ 5,400 лв. на денъ а Лордъ Сесилъ Швейцария по 3800 лв.

Мнозина желаятъ да получаватъ вестника, за това имъ го изпращае, като при първа възможностъ си платятъ абонамента. Нека се има предвидъ поради бошуващата криза и материални причини вестника излиза редовно два до три пжти месечно.

Събрания на 1 II се състоя Окол. събрание на Н. Пазаръ Окол. Земледѣл. дружба за избиране ново Окол. Настоятелство и даване отчетъ. Прави впечатление и съ основание е похвалата че една отъ най дисциплиниранитѣ и съ единодушие по съюзнитѣ работи е Н. Пазарска околия. Събранието бѣше масово посетено отъ стари и млади. Следъ отчета на ок. секр.-касиеръ Ив. Василевъ говориха и се изказаха по отчета и съюзнитѣ работи дѣдо Калю Малевъ, Ради Гичевъ, Д. Русиновъ, Рачевъ Др. П. Инджевъ и др. Избра се ново Окол. Настоятелство въ съставъ: Председателъ Балчо Тодоровъ с. Енево, П. Предсе-

дателъ Стоянъ Димитровъ Сакаръ-тепе, сек.-касиеръ Ив. Василевъ Н. Пазаръ и К. Комисия Д. Русиновъ, Мурадларъ, В. Русевъ, Становецъ и Р. Рачевъ, Н. Пазаръ.

Сѣция денъ е имало Окол. Събрание на Шум. Окол. Земледѣлска дружба на което е избрано ново настоятелство начело съ Наки Градинаровъ отъ с. Бѣлокопитово и П. Ангеловъ отъ Шуменъ.

Въ с. Абоба Н. Пазарско се произведоха общински избори при резултатъ: I Сговоръ 203 гл. 5 съветника и II сговоръ 302 гл. която листа е съ гласовѣтъ на Земледѣлци и сж вземали 7 съветника.

Бившия държавенъ бирникъ на III Каспичански участъкъ Ст. Симеоновъ е осъдечъ на 15 години строгъ тъмниченъ затворъ.

Избори за общински съветници се произведоха въ с. Салманово Преславско при резултатъ дем. сг. 383 землед. 168 и нед. 6.

Поща сътруднитѣ които сж пратили стихотворение, удобренатѣ отъ тѣхъ ще бждатъ поместени въ притурка на вестника. Пращайте кратки статии и дописки.

Миналата недѣля въ Шуменъ говори на публично събрание Ст. Цановъ и като гостенинъ присѣства Г. Марковъ.

Селото загива

Измина се оная нещастна година, която ще се помни отъ земледѣлца, дребния търговецъ, работника и занаятчията; година която всѣки ще помни до края на своя животъ и за вечни времена. Много се писа и говори за селото, че селото загива, но за голѣмо съжаление нищо не се направи за неговото подобрене; производението на селянина и днесъ продължава да се взема на безценица. Макаръ той цѣла година да крепи своитѣ надежди на денощния трудъ на своята челядъ и съ кървавъ трудъ си пребира реколтата — а що става днесъ, една кризна жито единъ килограмъ захаръ. Селянина се чуди и ридеае кое по рано да купи за своитѣ оголели дѣчица или пѣкъ да плати данѣци, задължения къмъ банки лихвари и др. Настѣпи новата година и свѣ-

тлитѣ празници, но въ селото не се почувства измината злочеста година и селянина неможе да почувствува радостъ и облекчение и нова народна властъ, въ която да бжде центъра Б. З. Н. Съюзъ. Той знае, че днесъ бедния трудящъ народъ отъ села и градове е на загиване и ще се замисли за неговото избавяне. Управници, държавници, помислете за тоя нещастенъ народъ и имайте предвидъ че селото загива, а то загине ли, загива и държавата ни.

Стоянъ Кирчевъ
с. Сенебиръ.

Грижи около житнитѣ посеви презъ есенъта и пролѣтъта

Житнитѣ растения даватъ добъръ доходъ. Но трѣбва да се употребяватъ грижи върху тѣхъ.

Доброто семе хвърлено рано, добре се окоренява, навреме братими следователно по-добре минава презъ зимата. А що става съ късно засѣтото семе?

Хвърлено късно, семето неможе да братими презъ есенъта, следователно остава посева по редѣкъ. Рано хвърленото семе при добри условия избухва и става нужна да се окоси съ коса и се препасе посредствомъ добитѣкъ. Натрупания снѣгъ презъ зимата върху житнитѣ растения при голѣми студове се покрива съ ледена корица, която пречи за проветряването. А щомъ нѣма проветряване нѣма и дишане на растенията. Затова тази ледена корица ако е по тънка трѣбва да се натроши посредствомъ валекъ, ако последната е дебела и разтриването е невъзможно, то трѣбва да се направятъ дупки въ снега въ форма на квадратъ и по такъвъ начинъ улесняваме дишането на растенията. Напролѣтъ ако посева е презимувалъ лошо и е оредѣлъ трѣбва да се изграпи за да се даде възможностъ на въздуха да влезе въ коренчетата а съ това се улеснява пролѣтното братимено което презъ есенъта нѣмаше възможностъ да братими. По такъвъ начинъ посевитѣ се сгѣстява. Това грапене става по посока на тѣпата страна на грапнитѣ жби, за да не се изкоренятъ растения. Ако пѣкъ посева е гжстъ и има опасностъ отъ полягане, трѣбва да се грапи съ остритѣ страни на грапните жби за да се изкубнатъ растения или просто съ добитѣкъ. Грапенето спомага и за запазване на влагата.

Пенчевъ Божимиръ
I курсъ при Допъл. Земл.
Учил. Н. Пазаръ

Четете в.

„ЗЕМЛЕД. МИСЪЛЪ“

ПЕТКО Д. ПЕТКОВЪ

(убитъ на 14 VI 1924 год. въ София)

Едно редко съвпадение се записва с дебелите букви в политическата история на България: трагедията на Ал. Стамболийски 14 VI 1923 год. и убийството на младия и надежден синъ на нова България — Петко Д. Петковъ 14 VI 1924 г. Точно една година следъ трагичната смъртъ на учителя Ал. Стамболийски средъ улицата на културна София биде проваленъ съ куршумъ човѣка на новото време; надеждата на Земледѣлска България, неустрашимия и пламенъ борецъ за народни правдини — народния представителъ Петко Д. Петковъ.

Той има участъта на своя баща — Димитръ Петковъ който свърши своя животъ на улицата въ 1907 год.

Петко Д. Петковъ не бѣше рожба на българ. село. Той израстна до високия ръстъ на народенъ водачъ при други условия и животъ: бѣше далечъ отъ това, което бѣха Ал. Стамболийски, Ал. Димитровъ, Цанко Бакаловъ, Райко Даскаловъ. И той дойде отъ друга среда между тях които жадуватъ свѣтлина и просторъ, да служи съ вѣрностъ и честъ, на единъ нещастенъ народъ. Той много рано разбра и прицени пагубнитъ стремежи на аристократическитъ концентрации и ги презря съ злоба. Дойде въ редоветъ на Б. З. Н. С. съ пълна вѣра да служи чрезъ него на своя народъ. Стана незаменимъ ученикъ на Ал. Стамболийски и дѣзната му ржка въ външната политика на България. За Петко Ал. Стамболийски казваше: „Азъ вѣрвамъ въ този младъ човѣкъ... защото може да дойдатъ времена и той ще бѣде мой заместникъ и съюзеиъ водачъ!“

Тия предчувствия на Стамболийски се сбъднаха. Дойде 9 юни. Падна Земл. Съюзъ отъ власт. Неговитъ по първи хора бидоха избити — други прокудени задъ граница — трети напълниха затворитъ. Превратъ свари П. Д. Петковъ пъл-

номощенъ министръ на България въ Парижъ.

Времената следъ 9 юни наложиха тежъкъ кржстъ на Петко да бѣде призванъ съюзеиъ водачъ презъ тъмнитъ хоризонти на жестоки дни. И той съ своята неустрашимостъ, себепожертвование и краснорѣчие бѣше изтински изразителъ на народнитъ писъци-болки-страдания. Денонощно кръстосваше огнената българска земя неуморно и безъ уплаха, да зове сломения духъ на земледѣлския народъ, за борба противъ жестокитъ несправди на сгвористката власт. Съ огнено слово и мъдро перо Петко възвръщаше отново вѣрата въ здруженитъ земледѣлци къмъ утрешния день. Като народенъ представител (избранъ отъ София презъ законод. избори 1923 год.) той бѣше шилото въ камарата, което бодеше коравата съвѣст на ученитъ професори и безъ страхъ размахваше кървавитъ ризи на бити изъ участъцитъ мирни български граждани.

Като всѣки честенъ борецъ, той спечели сърдцата на цѣлия български народъ. Обаче той спечели и пре-много врагове. Нареккоха го: конспираторъ, родоотстъпникъ, въпреки че неговитъ гърди бѣха окичени съ кръстове за храбростъ при изпълнението на отечествения си дългъ презъ време на войната.

Тъ го убиха!... Убиха надеждата на Земл. Съюзъ! Убиха единъ скромнъ и честенъ гражданинъ, храбъръ войникъ и великъ българинъ.

Здружени земледѣлци, да не забравяме дѣлото на П. Д. Петковъ и винаги да се ръководимъ отъ неговия живъ примѣръ, който той освѣти съ своята кръвъ.

Жечо Илиевъ

С. Тодоровъ

Какъ да се нагоди закона за пенсиятъ.

Сегашния законъ за пенсиятъ засега само чиновницитъ и служащитъ на държавата и изборнитъ учреждения. И така се е нагаждалъ закона, че чиновници млади и здрави хора прослужили 20—25 години и стигнали 40—45 годишна възраст се пенсионираатъ и заематъ друга служба — надничарска и по тоя начинъ отнематъ препитанието на ония, които отчакватъ препитание то си и това на семейството си само отъ тая надница. Пенсионеритъ правятъ конкуренция не само на чиновници а и на такива, които търсятъ препитанието си въ свободнитъ професии, търговски предприятия, индустрия и занаяти, като предлагатъ своя трудъ съ нищожна заплата, за каквато заплата нѣмация пенсия, не може да работи, защото такава заплата далечъ не задоволява най-необходимитъ нужди за едно семейство. Знаемъ пенсионери, които служатъ въ кантори, като прислужници, митачи и пр. съ заплата месечна 600—1000 лева, на каквато заплата и последния работникъ нѣма смѣтка да служи. Други получаващи голѣми пенсии се занимаватъ съ търговия, лихварство и предприятия, вършейки неоялна конкуренция на ония отъ сѣщия рангъ, но не получаващи пенсия.

Отъ всичко изглежда че пенсионния въпросъ никогашъ нѣма да се разреши справедливо до като го уреждатъ висши чиновници, така нареченитъ къртове въ държавнитъ учреждения, защото закона винаги го измѣнятъ и попѣлватъ въ унисанъ съ тѣхнитъ интереси — даващи имъ права на голѣми месечни пенсии и винаги въ вреда на държавното съкровище. Отъ друга страна говори се за съкращение на чиновницитъ — да се намали тѣхния брой. Това ако би станало ще значи уволнитъ да пенсионираатъ и да имъ плащатъ отъ съкровището безъ да работятъ.

Пенсионниятъ фондъ се билъ изчерпалъ. Какво чудно има въ това? Той почна да се изчерпва още съ създаването му, разликата сега е тая, че се доизчерпа и има грамаденъ недостикъ.

Споръ на времето се вопеше, че одръжкитъ отъ заплатата на единъ чиновникъ 8% въ продължение на 20—25 години не може да реализира капиталъ въ размеръ, щото отъ лихвитъ на тоя капиталъ да се плаща месечна пенсия въ размѣръ 8% отъ заплата-

та му, нито пѣкъ въ 40 годишно служене 100%. Ако можеше това, осигурителнитъ дружества, които сѣщо си служатъ съ математиката, биха възприели осигуровки по юрнека на пенсионния законъ за пенсии на всички граждани.

Днесъ положението на пенсионера е повече несигурно и отъ всички страни се подема повикъ за туряне край на това положение и намиране изходъ. Обаче ония, които ще се справятъ съ тая гангрена не сѣ тамъ горе. Тая гангрена ще се лѣкува отъ доло, отъ ония, които събиратъ стотинка по стотинка, както пчелици отъ кошерь и сѣ хиляди пълнятъ държавната хазна. Тѣ ще уредятъ не само пенсии и пенсионни фондове, но и чиновнически заплати и държавно съкровище.

Пенсията нѣма за цѣлъ да дава охолоенъ животъ на придобилия право за нея чиновникъ, а да му осигори прехраната въ старинни години; Ето защо закона за пенсиятъ трѣбва да се измѣни, като максималния размѣръ пенсия се чувствително намали, защото при сегашното бедствено положение за производителното население, немовѣрнитъ ниски цѣни на произведенията му — 60—70 % по-долу, наложително е намалението на голѣмитъ пенсии и чиновнически заплати, особено на висшето чиновничество, съразмѣрно тия цени.

За изчисление трѣбва да служи сбора на всички прослужени годишни заплати, делени на прослуженитъ години, а не последнитъ шестъ прослужени години.

Право за придобиване на пенсия да останатъ сѣщи-

тъ години, както сѣ днесъ, обаче пенсия да получава оня, който е навършилъ 60 годишна възраст, а ако е станалъ недѣгавъ и немоощенъ за работа, съ физически недостатѣци, отъ 55 годишна възраст.

Да не получатъ пенсия и навършилитъ 55—60 годишна възраст и сѣ прислужени години, ако сѣ на частна рарота или получаватъ заплата като чиновници въ разни частни предприятия и банки.

Ние мислимъ, че по такъвъ начинъ измененъ законъ за пенсиятъ сѣщевременно се доближава до желаемата отъ всички културни и просвѣтни хора хуманна мѣрка — пенсия за всѣки гражданинъ навършилъ 55—60 годишна възраст. Защото нѣма гражданинъ, който да не е принесълъ и който не приниса облаги за страната отъ крехка възраст до немоощни старини. Нека старинитъ на всѣкиго бждатъ облекчени. По тоя начинъ държавата да бѣде майка за всички свои граждани, а не само за своитъ чиновници, за трудътъ на които винаги е имала грижата да имъ плаща хубави, а на нѣкоя прекомѣрно тлѣсти заплати.

ОПРОВЕРЖЕНИЕ.

Писаното въ хрониката на в. „Шум. Земледѣлска Мисъл“ брой 18 за разговоръ съ Началника Земледѣлската банка г. Дуневъ се състои въ следното: Началника направи извѣления по организацията за закупуване храни отъ Дирекцията и чакали нареждане и закупуването ще става чрезъ кооперации и търговци. Останалото което е коментари на редакцията, поради коректурна грешка е станало недоразумение. Редакцията съжелява за станалото и моли за извинение г. Дуневъ. редакторъ в. „Шум. Земледѣлска Мисъл“ Др. П. Инджевъ.

Бакали и Кооперации!!!

Всички бакали и потрѣбителни кооперации могатъ да се снабдятъ съ доброкачествена боя за обуца марка

— ЛУСТРИНИ —

на много ниска цена отъ работилницата на бои за обуца на

СТОЯНЪ КАРАСТОЯНОВЪ

— Нови-Пазаръ —

ВЕЛКО Д. КАРАКАШЕВЪ

Търговия съ шевни, земледѣлски и индустриални МАШИНИ.

гара КАСПИЧАНЪ.

Бонбонена работилница „ЯГОДА“ ЦВѢТКО КУЛЕВЪ & С-ие, Нови-Пазаръ

Съобщавамъ на всички бакали, бозаджии, кафеджии и др. че имаме на складъ всички видове халви, бонбони, карамели, небетъ захаръ, пейниръ шекеръ, различни локуми и др. **захарни изделия.**

Посетете за да се уверите въ качеството и евтенитъ цени.

Съ почитание: **Цв. Кулевъ & С-ие** — Н.-Пазаръ.